

от Хитлеровата организация на жените и от водачката Гертруда Клинк, а в брошурата “Новата българка”³⁴ се опитва да пропагандира на българска почва възгледите на фюрера, че най-важната гражданка в държавата е майката, разбира се като фабрика, доставяща пушечно месо на фронта. И Ф. Попова многократно се изказва против всеобщата еманципация, против жените “професионалистки” и стремежа към равенство и развлечения наравно с мъжете, ратува за завръщане към стародавната традиция, когато българската майка е раждала по 10–15 деца и е запазила българския народ от претопяване по време на 500-годишното робство. “Жената може да създава и погубва държави” – твърди Фани и дава за пример Франция, която е загубила независимостта си заради отказа на френските жени да раждат и отглеждат деца. Затова безрезервно приема новия социален идеал на фашизма, осъществен в Италия, Германия, Япония, Португалия, че жената трябва да остане в семейния кът и да бъде майка на “добри войници и бъдещи матрони”, за да изпълни дълга си към нацията. В съответствие с този принцип начертава и конкретна програма за неговата реализация в България. Да се надяваме, че няма рационално зрънце в нейното мислене, особено в думите ѝ, че: “Когато един народ почва да страда от липса на хора – това е признак на близко робство и край”, би било обаче лекомислие и нехайство спрямо бъдещето на собствената ни страна. Верни неща и предупредителни нотки, а не само заблуди, прозвучават в гласа на голямата българска патриотка.

Няма нужда да се прекалява с цитати, достатъчно е да се огледа библиографската картотека на заглавията, да се видят публичните изяви, сказки и приветствия, за да се разбере, че през тези години политическото действие и политическата целесъобразност са подчинили художника в лицето на Фани Мутафова дотолкова, че тя престава да държи сметка за категориите добро и зло, иманентно задължителни за творческата личност. Липсата на дистанция между интелектуалец и политик, между писател и пропагандатор почти винаги предопределя житейското фиаско на лицата, които са загубили мярката на хуманитарните ценности. Не се съвместяват и съчетават двете миросгледни и обществени позиции, а разминаването между тях винаги е за сметка на морала и хуманността. Това, което политикът си позволява като инструментариум на действие и внушение се оказва гибелно за твореца. Мрачната сянка на политиката дискредитира одухотворяващата сила на творчеството и доказва, че дори когато имат еднопосочни цели, методите им за въздействие би трябвало да са различни, ако не и противоположни. Но във времето на световната катастрофа, когато светът се прекроява и преобразява с главоломна скорост, когато историята дава шансове или ги отнема, когато се сбъдват или се сгромолясват възжеланията на народите, нещата може би изглеждат различно, деформирани от вихъра на безумното

³⁴ Мутафова Ф. Новата българка. 1942 г. Тук са събрани статиите на Мутафова по този въпрос, публикувани във в. Нарoden водач през 1941 г. .